

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

Факультет	Дизайн середовища	Рівень вищої освіти	другий (магістр)
Кафедра	Дизайн середовища	Рік навчання	1
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	Вид дисципліни	Вибіркова
Спеціальність	022 Дизайн	Семестри	2

ОСНОВИ СТВОРЕННЯ ФІТОКОМПОЗИЦІЙ

Семестр 2 (зима-весна 2022-2023)

20 січня — 15 травня

Викладачі Шарлай Олена Василівна, доцент, PhD (канд. архітектури)
E-mail helene.sharlay@gmail.com

Заняття За розкладом (2 корпус)

Консультації Середа 12.00–13.00 (за необхідністю)
Адреса к. 207, поверх 1, корпус 2, вул. Мистецтв 8
Телефон (057) 706-02-46 (кафедра «ДС»)

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ

Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є електронні листи (тільки у робочі дні до 18-00). Умови листування:

- 1) в *темі* листа обов'язково має бути зазначена назва дисципліни;
- 2) в полі тексту листа позначити ПІБ студента, який звертається (анонімні листи не розглядаються);
- 3) файли підписувати таким чином: *прізвище_завдання*. Розширення: *текст* — *doc, docx, ілюстрації* — *jpeg, pdf*.

Окрім роздруків для аудиторних занять, роботи для рубіжного контролю мають бути надіслані на пошту викладача. Обговорення проблем, пов'язаних із дисципліною, у коридорах академії не припустимі. Консультації з викладачем в стінах академії відбуваються у визначені дні та години.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна не має обов'язкових передумов для вивчення. Студент отримує повну підтримку при опрацюванні матеріалу вибіркової дисципліни та підготовки її практичної/методичної стратегії. Студент може для ознайомлення запропонувати теми для опрацювання матеріалу, пов'язаного з загальною тематикою курсу.

ПОСИЛАННЯ НА МАТЕРІАЛИ

Свої додаткові навчальні матеріали, пошукові ескізи тощо можна запропонувати переглянути за електронною адресою. svkdesignsvk@gmail.com

НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ

Блокнот для конспекту, ручка. Комп'ютерна техніка (ноутбук, планшет тощо) з можливістю виходу до мережі Інтернет, папір для ескізування та макетування, олівець, акварельні фарби. Програми, необхідні для виконання завдань: Microsoft Word, Corel Draw, Photoshop.

МЕТА Й ЗАВДАННЯ КУРСУ

Мета дисципліни полягає в засвоєнні студентами спеціальних знань з передпроектного аналізу, вироблення концептуальної ідеї власної декоративної композиції та засобів її виконання, які необхідні для їх професійної роботи та розвитку.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни є:

- формування у студентів системи знань у сфері означеної дисципліни;
- надання їм необхідних знань та практичних навичок в формуванні авторської пропозиції;
- сприяння творчому розумінню необхідності розробки мистецтвознавчих проблем та засобів вирішення питань з обраної теми дисципліни;
- сприяння розвитку професійних умінь з презентації результатів розробки власної пропозиції на обрану тему.

Дисципліна забезпечує спеціалізовані (фахові) компетентності: здатність аналізувати аналоги виконаних композицій за темою, здатність методичного опрацювання обраної теми, професійність виконання подачі фітокомпозицій. Враховуючи зарубіжний досвід та принципи Болонського процесу, пропонується замість парадигми освіти ЗУН (знання, уміння, навички) використовувати принципово нову парадигму вищої освіти, яка базується на формуванні у студентів певних компетенцій та діагностуванні рівня їх компетентностей: доповідь, участь в обговоренні, практичні завдання (пошукові ескізи), проєкт, індивідуальні науково-дослідні завдання, участь в студентських конференціях, семінарах, вебінарах, тощо.

Програмні результати: розробка власної пропозиції на обрану тему, затверджену викладачем; професійність виконання декоративної фітокомпозиції на задану тему.

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Основна спрямованість дисципліни передбачає надання студентам необхідних навичок у висвітленні концепції декоративної фітокомпозиції. Контент дисципліни вміщує розгляд важливих питань: методологію поетапного виконання необхідних учбових завдань; творче мислення в формуванні декоративної композиції на задану тему; основи теоретичних напрацювань, що є достатніми для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі творчої діяльності, оволодіння графічною майстерністю та вдосконалення навичок макетування та виготовлення фіто композиції з урахуванням природних матеріалів або їхньої імітації.

Дисципліна вивчається протягом одного семестру 1-го курсу (4 кредити ECTS, 120 навчальних годин, в тому числі 60 - практичні заняття та 60 годин — самостійні). Всього курс має 2 змістовні модулі та 6 тем.

Весняний семестр: 120 годин: 60 — практичні заняття, 60 — самостійні.

МОДУЛЬ 1. СТРАТЕГІЇ ПРОЄКТУВАННЯ ФІТОКОМПОЗИЦІЙ, ЇХ РІЗНОВИДИ.

Змістовний модуль 1. Класифікація фітокомпозицій. Технології їх виготовлення.

Тема 1. Сучасні тенденції формування фітокомпозицій. Методи та прийоми створення

їх дизайну для громадських та житлових інтер'єрів. Визначення теми.

Тема 2. Передпроектний аналіз засобів виготовлення фітокомпозицій. Збір аналогів за обраною темою. Аналіз технології виготовлення. Пошук образного рішення.

Тема 3. Затвердження пошукового ескізу, вибір матеріалів для виготовлення фітокомпозиції.

МОДУЛЬ 2. ЕТАПИ ФОРМУВАННЯ ДИЗАЙНУ ФІТОКОМПОЗИЦІЙ.

Змістовний модуль 2. Засоби розкриття авторської концепції в дизайні фітокомпозицій.

Тема 4. Визначення художньої ідеї декоративної фітокомпозиції, вибір засобів її виявлення.

Тема 5. Вибір технології виготовлення. Збір матеріалу щодо обраного технологічного процесу (фото, опис матеріалів для виготовлення: рослини, деревина тощо).

Тема 6. Затвердження ідеї, уточнення декоративної композиції під час виготовлення, виконання декоративної композиції начисто.

Підготовка тез конференції (2-3 стор.)

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Теми розкриваються шляхом практичних та самостійних занять. Лабораторні заняття не передбачені. Самостійна робота студентів спрямована на закріплення тем практичних занять. Зміст самостійної роботи складає пошук додаткової інформації та її аналіз у відповідності до теми власної декоративної фітокомпозиції. Додаткових завдань для самостійної роботи не передбачено.

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Формою контролю є екзамен. Для отримання оцінки екзамену достатньо пройти рубіжні етапи контролю у формі поточних перевірок процесів практичної та самостійної роботи. Для тих студентів, які бажають покращити результат, передбачені письмові роботи з підготовки тез конференцій (до 5 балів).

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА

Дисциплінарна та організаційна відповідальність. Викладач несе відповідальність за координацію процесу занять, а також створення атмосфери, сприятливої для відвертої дискусії із студентами та пошуку необхідних питань з дисципліни. Особливу увагу викладач повинен приділити досягненню програмних результатів навчання. В разі необхідності викладач має право на оновлення змісту навчальної дисципліни на основі інноваційних досягнень і сучасних практик у відповідній галузі, про що повинен попередити студентів. Особисті погляди викладача з тих чи інших питань не мають бути перешкодою для реалізації студентами процесу навчання.

Викладач повинен створити безпечні та комфортні умови для реалізації процесу навчання особам з особливими потребами здоров'я (в межах означеної аудиторії).

Міжособистісна відповідальність. У разі відрядження, хвороби тощо викладач має право перенести заняття на вільний день за попередньою узгодженістю з керівництвом та студентами.

ПРАВИЛА СТУДЕНТА

Під час занять студент повинен обов'язково вимкнути звук мобільних телефонів. За необхідності він має право на дозвіл вийти з аудиторії (окрім заліку або екзамену). Вітається власна думка з теми заняття, яка базується на аргументованій відповіді та доказах, зібраних під час практичних або самостійних занять.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАНOSTІ

Недопустимі пропуски занять без поважних причин (причини пропуску мають бути підтверджені необхідними документами або попередженням викладача). Не вітаються запізнення на заняття. Самостійне відпрацювання обраної теми з дисципліни «Арт-об'єкт в архітектурному просторі» відбувається в разі відсутності студента на заняттях з будь-яких поважних причин.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Студенти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності (у своїх доповідях, у концептуальному рішенні власної пропозиції тощо). Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Якщо під час рубіжного контролю студент відсутній, він втрачає право отримати бали за навчальне завдання. Наступним кроком рубіжного контролю є отримання хвостовки із вказаною датою перездачі завдання.

Корисні посилання: <https://законодавство.com/zakon-ukrajiny/stattya-akademichna-dobrochesnist-325783.html>

<https://saiup.org.ua/novyny/akademichna-dobrochesnist-shho-v-uchniv-ta-studentiv-na-dumtsi/>

РОЗКЛАД КУРСУ

Дата	Тема	Вид заняття	Зміст	Годин	Рубіжний контроль	Деталі
МОДУЛЬ 1. СТРАТЕГІЇ ПРОЄКТУВАННЯ ФІТОКОМПОЗИЦІЙ, ЇХ РІЗНОВИДИ						
За розкладом	1	Практичні/самостійні	Сучасні тенденції формування фітокомпозицій. Методи та прийоми створення їх дизайну для громадських та житлових інтер'єрів. Визначення теми.	8/8	Консультації за темою композиції	
	1	Практичні/самостійні	Сучасні тенденції формування фітокомпозицій. Методи та прийоми створення їх дизайну для громадських та житлових інтер'єрів. Визначення теми.	8/8	Консультації за темою композиції	пошукові ескізи приносяться на заняття
	2	Практичні/самостійні	Передпроектний аналіз засобів виготовлення фітокомпозицій. Збір аналогів за обраною темою. Аналіз технології виготовлення. Пошук образного рішення.	4/4	Консультації з викладачем за темою	пошукові ескізи приносяться на заняття
	3	Практичні/самостійні	Затвердження пошукового ескізу, вибір матеріалів для виготовлення фіто композиції.	6/6	Консультації з викладачем	пошукові ескізи
	3	Практичні/самостійні	Затвердження пошукового ескізу,	6/6	Консультації за темою	пошукові ескізи

			вибір матеріалів для виготовлення фітокомпозиції.		композиції	
МОДУЛЬ 2. ЕТАПИ ФОРМУВАННЯ ДИЗАЙНУ ФІТОКОМПОЗИЦІЙ.						
За розкладом	4	Практичні/самостійні	Визначення художньої ідеї декоративної фітокомпозиції, вибір засобів її виявлення.	4/4	Консультація за темою	ескізи приносять ся на заняття
	4	Практичні/самостійні	Визначення художньої ідеї декоративної фітокомпозиції, вибір засобів її виявлення.	4/4	Консультація за темою	Пошукові ескізи
	4	Практичні/самостійні	Визначення художньої ідеї декоративної фітокомпозиції, вибір засобів її виявлення.	4/4	Консультація за темою	Пошукові ескізи
	5	Практичні/самостійні	Вибір технології виготовлення Збір матеріалу щодо обраного технологічного процесу (фото, опис матеріалів для виготовлення: рослини, деревина тощо).	4/4	Консультація за темою	Пошукові ескізи приносять ся на заняття
	5	Практичні/самостійні	Вибір технології виготовлення Збір матеріалу щодо обраного технологічного процесу (фото, опис матеріалів для виготовлення: рослини, деревина тощо).	4/4	Консультація за темою	Пошукові ескізи приносять ся на заняття
	6	Практичні/самостійні	Затвердження ідеї, уточнення декоративної композиції під час виготовлення, виконання декоративної композиції начисто. Підготовка тез конференції (2-3 стор.)	4/4	Консультація за темою	Пошукові ескізи приносять ся на заняття
	6	Практичні/самостійні	Затвердження ідеї, уточнення декоративної композиції під час виготовлення, виконання декоративної композиції начисто. Підготовка тез конференції (2-3 стор.)	4/4	Консультація за темою	Пошукові ескізи приносять ся на заняття

РОЗПОДІЛ БАЛІВ

Тема	Форма звітності	Бали
1	Поточний контроль	0–10
2	Поточний контроль	0–10
3	Поточний контроль	0–15
4	Поточний контроль	0–15
5	Поточний контроль	0–15
6	Поточний контроль	0–15
	Екзамен	18-20
	Всього балів	100

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Національна	Бали	ECTS	Диференціація А (внутрішня)	Національна	Бали	ECTS
відмінно	90–100	А	А+ 98–100	задовільно	64–74	D
			А 95–97		60–63	E
			А- 90–94	незадовільно	35–59	FX
добре	82–89	В		незадовільно (повторне проходження)	0–34	F
	75–81	С				

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

	Бали		Критерії оцінювання
	0–20	0–40	
A+	20	40	Студент в повному обсязі опанував матеріал практичного та самостійного курсу, проявив креативне мислення при виконанні завдань, логічно обґрунтував послідовність виконання необхідних завдань, професійно виконав усі етапи завдання, додатково брав участь у доповіді конференції з обраної теми.
A	17–19	37–39	Студент в повному обсязі опанував матеріал теми. Графічна подача акуратна, професійна, без помилок.
A-	16	36	Студент в повному обсязі опанував матеріал теми, подача акуратна, без помилок.
B	12–15	32–35	Студент добре опанував обсяг матеріалу практичного та самостійного курсу, творчо та якісно виконав усі поставлені завдання, але при цьому робота має незначні недоліки.
C	8–11	22–31	Студент в цілому добре опанував матеріал практичного та самостійного курсу, творчо та якісно виконав більшість поставлених завдань, але виконана робота має суттєві недоліки.
D	4–7	10–21	Студент в недостатньому обсязі опанував матеріал практичного та самостійного курсу, вирішив в цілому основні поставлені завдання, але виконана робота має значні композиційні недоліки (відсутність концепції, творчого підходу, неякісна подача виконаної фітокомпозиції).
E	1–3	1–9	Студент в недостатньому обсязі опанував матеріал практичного та самостійного курсу, вирішив в цілому основні поставлені завдання, але виконана робота має багато значних недоліків (відсутність змістовного аналізу аналогів, обґрунтування концепції завдання, помилки в обробці природного матеріалу або його імітації, несвоєчасна подача виконаної декоративної роботи на екзамен без поважної причини тощо).
	0	0	Пропуск рубіжного контролю

СИСТЕМА БОНУСІВ

Передбачено додаткові бали за підготовку тез конференції за темою (5 балів).

КОМПЕТЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ, ЯКІ МАЮТЬ БУТИ СФОРМОВАНІ В РЕЗУЛЬТАТІ ОСВОЄННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі дизайну або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог. [Стандарт вищої освіти України за спеціальністю «Дизайн»] Електронний ресурс. Режим доступу: <http://osvita.ua/master/spec-master/63144/>

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

Заплановані результати освоєння дисципліни (компетенції)	Програмні результати навчання дисципліни
<p>ЗК 1. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК 2. Вміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми.</p> <p>ЗК 3. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).</p> <p>ЗК 4. Здатність працювати в міжнародному контексті.</p>	<p>ПРН 3. Обирати певну модель поведінки при спілкуванні з представниками інших професійних груп різного рівня.</p> <p>ПРН 6. Формувати проектні складові у межах проектних концепцій; володіти художніми та мистецькими формами соціальної відповідальності.</p> <p>ПРН 11. Визначати естетичні проблеми дизайнерських шкіл та напрямків з урахуванням генезису сучасного художнього процесу в дизайні; мати синтетичне уявлення щодо історії формування сучасної візуальної культури.</p> <p>ПРН-14. Застосовувати інноваційні методи і технології роботи з матеріалом.</p> <p>ПРН-16. Формувати дизайн-маркетингову стратегію позиціонування та просування продуктів дизайну (товарів і послуг) на внутрішньому та глобальному ринках.</p>
<p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності</p>	
<p>ФК 3. Здатність розуміти і використовувати причинно-наслідкові зв'язки у розвитку дизайну та сучасних видів мистецтв.</p> <p>ФК 4. Здатність забезпечити захист інтелектуальної власності на твори образотворчого мистецтва та дизайну.</p> <p>ФК 6. Здатність застосовувати у практиці дизайну виражальні художньо-пластичні можливості різних видів матеріалів, інноваційних методів і технологій.</p>	

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Абизов В., Базелюк Н. (2020). Арт-дизайн в сучасній українській культурі. Електронний ресурс. Режим доступу: https://er.knugd.edu.ua/bitstream/123456789/16127/1/APSD2020_V2_P143-147.pdf (дата звернення: 11.07.2022)
2. Базелюк Н. (2018). Еволюція мистецтва та сучасний розвиток арт-дизайну. Електронний ресурс. Режим доступу: https://er.knugd.edu.ua/bitstream/123456789/10197/1/APSD2018_V1_P155-157.pdf (дата звернення: 13.07.2022)

3. Базелюк Н. (2019). Форма як засіб створення художнього образу в арт-дизайні // *Art and Design*. № 3 (07). С. 40-47.
4. Костюченко О. (2017). Особливості дизайну експозиційних просторів у арт-центрах
5. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://jrnل.nau.edu.ua/index.php/Design/article/view/12590>(дата звернення: 11.07.2022)
6. Кривуц С.В., Лу Бінь. (2022). Аналіз стану наукового дослідження проблем формування дизайну арт-інсталяцій в системі міського середовища КНР // Збірник наукових праць молодих учених Дрогобицького державного педагогічного університету ім. Івана Франка. Дрогобич: Посвіт, С.4-9 *Index Copernicus International* (Республіка Польща).
7. Кривуц С.В., Бган А.Б. (2021). Стрінг-арт як засіб формування дизайну сучасних арт-об'єктів / Матеріали I Всеукраїнської студентської наукової конференції, м. Дніпро / ГО «Молодіжна наукова ліга». Вінниця: ГО «Європ. наукова платформа», Т. 2. С. 39-40
8. Кривуц С.В. (2021). Тесселяція як метод формування дизайну тимчасових павільйонів в системі міського середовища // Міжнародний науковий журнал «Грааль науки» No 7 (Серпень, 2021): за матеріалами II Міжнародної науково-практичної конференції «Scientific researches and methods of their carrying out: world experience and domestic realities», Відень, Австрія. С.317-32.
9. Кривуц С.В., Пікущий О. (2021). Дерево в сучасному дизайні середовища: традиційний та інноваційний підходи // Матеріали міжнародної науково-практичн. Конференції «Topical issues of modern science, society and education». SPC “Sci-conf.com.ua”, Kharkiv, Ukraine С.961-964
10. Пилипчук О.Д. 1, Полубок А.П. 2, Кривенко О.В. (2021). Визначення властивостей кольорової поверхні арт-об'єкту як засобу створення гармонійного архітектурного середовища Електронний ресурс. Режим доступу: <http://av.knuba.edu.ua/article/view/245355/245148>
11. Пилипчук, О.Д., Полубок, А.П. (2019). Рішення творчого задуму художньо-декоративної форми в залежності від застосованих матеріалів. *ScienceRise*, Estonia, Tallinn, 4(57), 36–39. DOI: <https://doi.org/10.15587/2313-8416.2019.164772>.
12. Пилипчук О.Д., Кривенко О.В. (2020). Використання сучасних напрямків образотворчого мистецтва у проектно-дизайнерській практиці як засобів організації естетичного предметно-просторового середовища // Містобудування та територіальне планування. Київ: КНУБА. Вип. No 75. С. 317–327. DOI: <https://doi.org/10.32347/2076-815x.2020.75.317-327>.
13. Гарнавська А. (2020). Створення арт-об'єкту для оздоблення сучасного громадського інтер'єру. // Традиції та новітні технології у розвитку сучасного мистецтва, (6), Черкаси. С. 111-112.